



# Representantforslag 49 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Siv Elin Hansen og Heikki Eidsvoll Holmås

Dokument 8:49 S (2015–2016)

## Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Siv Elin Hansen og Heikki Eidsvoll Holmås om konsekvenser for norsk oljepolitikk av klimaavtalen i Paris

Til Stortinget

### Sammendrag

Som oppfølging av klimaavtalen i Paris må Norge 1) stoppe 23. konsesjonsrunde og pågående runde med tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO), 2) legge frem en faglig gjennomgang for å få en vurdering av hvilke olje- og gassressurser som må bli liggende for at Norge skal ta sin rimelige andel av ansvaret for å hindre en global oppvarming på mer enn 1,5 grader og 3) sikre at alle tildelinger av konsesjoner bidrar til det grønne skiftet.

### Bakgrunn

FNs klimapanel har vist at verden har minst 5 ganger så mye fossile ressurser som verdens befolkning har anledning til å bruke om verden skal ha en realistisk sjanse til å unngå en global oppvarming på mer enn 2 grader sammenliknet med førindustriell tid. Undet klimatoppmøtet i Paris i november 2015 ble det vedtatt en klimaavtale som skjerpet det globale temperaturmålet:

«Emphasizing with serious concern the urgent need to address the significant gap between the aggregate effect of Parties' mitigation pledges in terms of global annual emissions of greenhouse gases by 2020 and aggregate emission pathways consistent with holding the increase in the global average temperature to well below 2 °C above preindustrial le-

vels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5 °C above preindustrial levels.»

Prognoser for hvilket rom det er for fossile utslipp for å nå målet om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader, er ikke publisert fra klimapanelet, men klimatoppmøtet i Paris etterspurte en rapport med et faglig grunnlag for hva som skal til for å nå 1,5-gradersmålet. Siden verden allerede ligger om lag 1 grad over førindustrielt nivå, vil det å øke ambisjonene til å begrense oppvarmingen til en og en halv grad, i realiteten innebære at verden om lag halverer rommet for fossile utslipp i dette århundret. I den grad det har vært plass til nye fossile prosjekter innenfor rammene av 2-gradersmålet, er det lite som tilsier at det vil være rom for å satse på prosjekter for petroleumsutvinning eller annen fossil utvinning innenfor et mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader.

Det er nødvending at Norge som part i og pådriver for en global klimaavtale tar konsekvensen av avtalen for alle deler av landets politikk, også oljepolitikken.

### 23. konsesjonsrunde og TFO

Tildeling av blokker gjennom 23. konsesjonsrunde er ventet å skje i løpet av 2016. Samtidig pågår en TFO-runde (TFO2016). Før det tildeles blokker gjennom 23. konsesjonsrunde og pågående TFO-runde, mener forslagsstillerne at det er nødvendig å foreta en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av om norsk oljepolitikk er i tråd med målene fastsatt i klimaavtalen fra Paris. Tildeling av blokker i år vil i de fleste tilfeller ikke utløse oljeutvinning før 5–10 år frem i tid. Finnes det store oljeresurser, vil de i enkelte tilfeller komme til å bli planlagt utnyttet mange tiår inn i fremtiden. Det er eksempelvis planlagt å hente ut olje fra oljefeltet Johan Sverdrup i tiår etter at de

fleste scenarier for å nå togradersmålet slår fast at verden må ha *negative* utslipp, det vil si hente ut CO<sub>2</sub> fra atmosfæren og binde opp.

### Uavhengig faglig gjennomgang og stortingsmelding

Norge er blant landene som har høyest CO<sub>2</sub>-ansvar per innbygger siden 1990, på grunn av høy olje, og gassproduksjon. Norske direkte utslipp står for omtrent én tiendedel av landets samlede påvirkning, ettersom mesteparten av norske bidrag kommer ved forbrenning av olje Norge har eksportert.

Når verdens forbruk av fossile ressurser skal ned mot null så raskt som mulig i løpet av dette århundret, er det fornuftig både av klimahensyn og av hensyn til fornuftig styring av norsk økonomisk utvikling at det foretas en uavhengig kunnskapssammenstilling som legges til grunn for videre norsk oljepolitikk i lys av den nye klimaavtalen i Paris.

I avtalen fremheves det at de foreløpige forpliktelsene land har påtatt seg er grovt utilstrekkelige til å hindre en global oppvarming, og langt mindre tilstrekkelige til å nå målet om å hindre en global oppvarming på mer enn en og en halv grad:

«Notes with concern that the estimated aggregate greenhouse gas emission levels in 2025 and 2030 resulting from the intended nationally determined contributions do not fall within least-cost 2 °C scenarios but rather lead to a projected level of 55 gigatonnes in 2030, and also notes that much greater emission reduction efforts will be required than those associated with the intended nationally determined contributions in order to hold the increase in the global average temperature to below 2 °C above pre-industrial levels by 1 Endorsed by decision 2/CP.18, paragraph 2. FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1 4 reducing emissions to 40 gigatonnes or to 1.5 °C above pre-industrial levels by reducing to a level to be identified in the special report referred to in paragraph 21 below;»

Regjeringen har applaudert den nye klimaavtalen, men virker foreløpig uvillig til å la de skjerpede målsettingene få betydning for norsk politikk.

Det er derfor nødvendig at Stortinget ber regjeringen sørge for at det foretas en uavhengig faglig gjennomgang av hvilke norske olje- og gassressurser som bør planlegges å bli liggende gitt forutsetningen om å hindre en global oppvarming på mer enn en og en halv grad.

En slik uavhengig faglig gjennomgang må ta inn over seg priseffektene av den teknologiske utviklingen innen fornybar teknologi og batteriteknologi og foreta følgende vurdering:

Hvilke norske olje- og gassressurser vil være lønnsomme:

- Med utgangspunkt i en global karbonpris som er tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader.
- Med utgangspunkt i en global karbonpris som er kjøpekraftsjustert og tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader.
- Med utgangspunkt i prinsippet om «common but differentiated responsibility and different capabilities», som sikrer en rimelig fordeling av hvem som skal kunne hente ut de siste fossile ressurserne og samtidig tilstrekkelig til å hindre oppvarming på mer enn 1,5 grader.

Inntil en slik gjennomgang foreligger må det gjennomføres en oljepause og prosessen med tildeling i 23. konsesjonsrunde og TFO må stoppes.

Gjennomgangen bør danne grunnlag for en stortingsmelding som drøfter oljepolitikken i lys av klimaavtalen i Paris.

### Grønt skifte

For den videre konsesjonspolitikken må regjeringens mål om å omstille Norge til et lavutslippssamfunn legges til grunn. Dette innebærer etter forslagsstillerne oppfatning at all politikk, også konsesjonspolitikken, må bidra for å nå et slikt mål om omstilling. Forslagsstillerne fremmer derfor forslag om at regjeringen aktivt bruker konsesjonspolitikken for å legge til rette for et grønt skifte i norsk næringsliv.

### Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen stanse den pågående 23. konsesjonsrunde i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
2. Stortinget ber regjeringen stanse den pågående tildelingen i forhåndsdefinerte områder (TFO) i påvente av en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
3. Stortinget ber regjeringen gjennomføre en uavhengig kunnskapsbasert gjennomgang av hvilken norsk olje det vil være anledning til å hente ut i lys av klimaavtalen i Paris.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om konsekvensene for norsk oljepolitikk i lys av klimaavtalen i Paris basert på en uavhengig gjennomgang av hvilken norsk olje

det vil være anledning til å hente ut hvis man skal nå de globale klimamålene.

5. Stortinget ber regjeringen bruke konsesjonspoli-

tikken aktivt for å legge til rette for et grønt skifte i næringslivet og legge frem for Stortinget hvordan dette skal oppnås.

3. februar 2016

